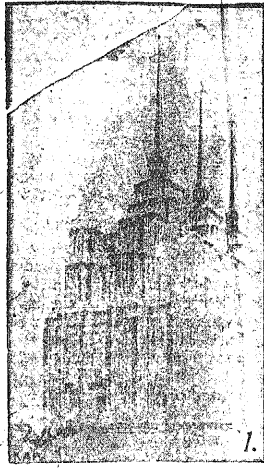

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITER.

Pod banderą wojenną...

Cała Rzeczypospolita w ciągu bieżących trzech dni obchodzi uroczyste tradycyjne „Święto Morza”. Radosny obchód odwiecznego związku na rodzie i państwie z morzem niech nam przypomni wielką prawdę, że własny brzeg morski — żrącic wolności i źródło dobrobytu Rzeczypospolitej — strzec musi silna flota wojenna.

Siła Rzeczypospolitej, gwarantująca bezpieczeństwo pracy polskiej na wybrzeżu i na morzu — oto najbliższe zadanie, jakie stoi przed Polską — Państwem Morskiem.

Wielu ludziom w Polsce wydaje się, że marynarka wojenna służy do obrony wybrzeży. A że wybrzeży tych mamy mało, więc zasadniczo siła

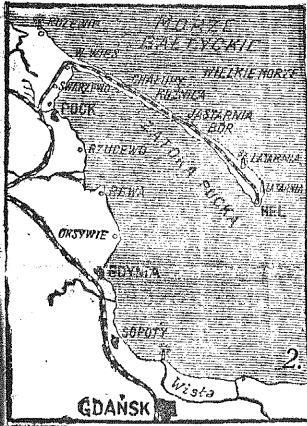
możności prowadzenia wojny obronnej Kraj, który dopuści do przecięcia swoich komunikacji morskich, może się zgóry uważać za zwyciężony.

Długość wybrzeża nigdy sama nie stanowiła o sile floty i jej składzie taktycznym, gdyby tak było, państwo takie jak Norwegia musiałoby mieć flotę conajmniej równą francuskiej, a znacznie silniejszą od niemieckiej. Natomiast Rosja sowiecka mogłaby się wyrzec niemal zupełnie floty bałtyckiej. Jeśli tak nie jest, to dlatego, że nie długość wybrzeża, ale konjunktura polityczna, ale znaczenie jakie wybrzeże to dla kraju i jego bezpieczeństwa posiada grają tu główną rolę, nie zaś prosta cyfra kilometrów wybrzeża to

przez którą okręty swobodnie wypływać — inne zaś wpływać mogą.

Chodzi więc nie o obronę wybrzeża z tegoż wybrzeża, ale o zabezpieczenie przy pomocy floty naszych dróg komunikacyjnych — chodzi o naszą wolność morską. Tak jak wojsko nie broni samego handlu czy przemysłu, ale całego państwa i narodu, aż do ostatniego obywatela — tak samo marynarka wojenna nie jest stworzona dla obrony skrawka wybrzeża, czy marynarki handlowej, a nawet kolonii zamorskich. Zadaniem jej zapewnić bezpieczeństwo i swobodę, łącznie ze światem i ze sprzymierzeńcami.

Aby zaś flota wojenna mogła nam ową nieocenioną wolność morską zapewnić, aby samą swą obecnością stała się hamulcem wrogich zakusów, a zatem gwarancją pokoju — musi być ona odpowiednio silna. Nie znaczy to,

1) Projekt Bazyliki Morskiej w Gdyni.

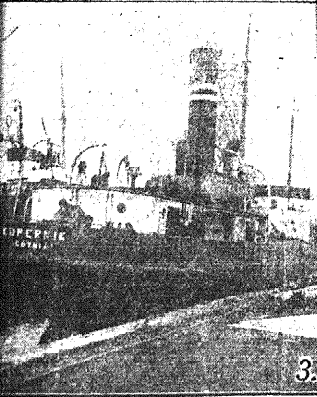
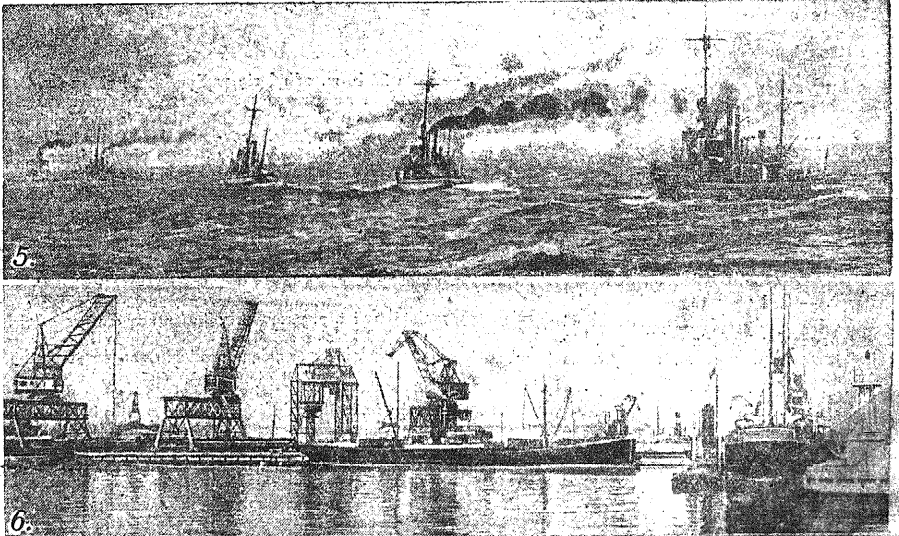
2) Mapa wybrzeża polskiego.

3) Stół „Kopernik” przy moście w Gdyni.

4) Powitanie okrętu wycieczkowego w porcie gdynskim.

5) Polskie krążowniki wojenne trzymały straż na bezkresnych falach Bałtyku.

6) Ogólny widok portu handlowego w Gdyni.

zbrojna na morzu jest nam niepotrzebna, względnie potrzebna w bardzo małym zakresie.

W twierdzeniu tem tkwi wielki błąd. Po pierwsze marynarka broni nie tylko wybrzeży, ale broni właśnie całego kraju, narówni z armją lądową. Broni ona dróg komunikacyjnych, których przecięcie grozi klęską państwu i narodowi. Jest ona bowiem nie czem innym jak tylko defenzywą strategiczną środków egzystencji danego kraju, defenzywą, przeciwdziałającą wygłodzeniu narodu i pozbawieniu go

reprezentujących. Małe wybrzeże dla wielkiego jak Polska kraju, posiada stokrót większą wartość, niż wielkie wybrzeże dla innego. Tędy bowiem Polska oddycha, tędy soki żywotne ciągnie. Im krótsza linja brzegowa, im mniej na niej portów, — tem więcej wzrasta wybrzeża tego znaczenie, tem czujniejszej wymaga straży.

Wybrzeża nie można też porównywać do granicy lądowej, a tembardziej do frontu strategicznego, którego wojsko lądowe bronić musi. Nie chodzi bowiem tylko o utrzymanie wybrzeża w swoim ręku i odparcie nań najazdu nieprzyjaciela, ale o utrzymanie otworem bramy w świat, o swobodę komunikacji morskich. Aby to osiągnąć trzeba wypłynąć w dal — a do tego potrzebna jest właśnie flota wojenna.

Wybrzeża i porty posiadają o tyle znaczenie, o ile są właśnie tą bramą,

aby musiała być koniecznie większą od floty któregoś z państw sąsiednich. Ale składem swym i sprawnością bojową przedstawiać musi zorganizowaną i poważną siłę. Ludzie bez okrętów niczego tu nie wskorają, ale znów walczą nie okręty, lecz ludzie. To też nie liczną, ale dobrze wyszkoloną i ufna w powodzenie dobrej sprawy flotą — po trafi cudów dokonać. A już w czasie pokoju staje się ona potężnym narzędziem w rękach świadomych jej wartości polityków; — staje się najwidoczniejszym czynnikiem siły i suwerenności, korzystnych przymierzy, najlepszym środkiem do walki z bezrobociem, stąd zaś czynnikiem pokoju i do dobrobytu. Posiadanie silnej floty wojennej nie jest w Polsce zagadnieniem wyłącznie wojskowym, ale narodowym — obchodzącem każdego obywatela.

C. P.

Zmiany w rządzie

P. ZYNDRAM-KOŚCIAŁKOWSKI MINISTREM SPRAW WEWNĘTRZNYCH, P. PONIAŃTOWSKI MINISTREM ROLNICTWA.

Warszawa. — Na wniosek p. prezesa Rady ministrów P. Prezydent Rplitej mianował w czwartek ministrem spraw wewnętrznych p. Marjana Zyndram-Kościąłkowskiego, obecnego prezidenta m. stoł. Warszawy.

Minister rolnictwa i reform rolnych dr. Bronisław Nakoniecznikoff-Klukowski zgłosił w czwartek na ręce p. prezesa Rady ministrów prośbę o zwolnienie

Podsekretarza stanu: Karol Kasiński, Wacław Karwacki, Mikołaj Dołanowski

